

چه تعداد کارت بانکی در کشور صادر شده است؟

بررسی جدیدترین گزارش شاپرک از تعداد کارت‌های تراکنش‌دار در آبان امسال نشان می‌دهد که از بین حدود ۴۰۹ میلیون کارت بانکی صادر شده تنها ۱۲۲ میلیون و ۶۹۲ هزار و ۶ کارت بانکی تراکنش داشته‌اند.

به گزارش سایت خبری پرسون، روزنامه خراسان در ادامه نوشت: طبق آخرین گزارش شبکه الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک)، بیش از ۱۲۲ میلیون کارت در آبان امسال تراکنش بانکی داشته‌اند که نسبت به مهر، افزایش داشته است. اما نکته این جاست که در حالی ۱۲۲ میلیون کارت تراکنش مالی داشته‌اند که نزدیک ۴۰۹ میلیون کارت بانکی در کشور صادر شده است. از آن جا که در کشور حدود ۵۸ میلیون نفر بالای ۱۸ سال داریم، یعنی هر نفر بیش از هفت کارت بانکی دارد. موضوعی که قصد داریم در این گزارش به آن اشاره کنیم، جزئیاتی از تراکنش‌ها در آبان ماه، هزینه صدور کارت‌های بانکی، دلیل بالا بودن تعداد کارت بانکی در کشور، مقایسه سیستم کارت بانکی ایران با دیگر کشورها و ... خواهد بود.

تعداد کارت‌های تراکنش‌دار

بررسی جدیدترین گزارش شاپرک از تعداد کارت‌های تراکنش‌دار در آبان امسال نشان می‌دهد که از بین حدود ۴۰۹ میلیون کارت بانکی صادر شده تنها ۱۲۲ میلیون و ۶۹۲ هزار و ۶ کارت بانکی تراکنش داشته‌اند که از این تعداد بیش از ۱۱۶ میلیون و ۸۰۳ هزار کارت برداشت، بیش از ۴۰۸ هزار کارت اعتباری و بیش از ۵ میلیون و ۴۷۹ هزار کارت هدیه و بن کارت بوده است.

چه تعداد کارت بانکی داریم؟

در نظام بانکی ما سه نوع کارت وجود دارد که شامل کارت‌های نقدی، کارت‌های اعتباری و کارت‌های پیش پرداخت می‌شود. طبق آخرین گزارش بانک مرکزی تا اول آبان امسال تعداد انواع کارت‌های بانکی در کشور به نزدیک ۴۰۹ میلیون رسیده بود که به نظر می‌رسد اکنون به حدود ۴۲۰ میلیون هم رسیده باشد. با این حال طبق این گزارش تا اول آبان ماه امسال ۴۰۸ میلیون و ۸۵۳ هزار و ۶۳۰ عدد کارت بانکی در قالب کارت برداشت، اعتباری و هدیه در کشور صادر شده است. از این تعداد ۲۶۷ میلیون و ۱۴۵ هزار و ۸۴۰ عدد کارت بانکی از نوع برداشت، ۸ میلیون و ۵۲۲ هزار و ۸۶۸ عدد کارت بانکی از نوع اعتباری و ۱۳۱ میلیون و ۲۰۲ هزار و ۲۲۷ عدد کارت خرید یا هدیه در بانک‌های کشور صادر شده است. در این میان بانک ملی در صدور هر ۳ کارت رتبه اول را داشته و بانک‌های صادرات، ملت و سپه در رده‌های بعدی قرار دارند. بانک خاورمیانه کمترین تعداد کارت برداشت را در شبکه بانکی صادر کرده است. طبق گزارش بانک مرکزی، معادل یک میلیون و ۹۸۷ هزار و ۶۹۵ عدد کارت پول الکترونیک نیز تا پایان مهرماه امسال در کشور وجود داشته که عمده بازار کارت پول الکترونیک در اختیار بانک ملت است.

هر ایرانی چند کارت دارد؟

با توجه به این که حدود ۴۰۹ میلیون کارت بانکی فعال در کشور وجود دارد، به طور متوسط هر ایرانی بالای ۱۸ سال بیش از هفت کارت بانکی دارد. البته خانوارهای روستایی به فعالیت با یک کارت بانکی بسنده می‌کنند اما خانوارهای شهری به طور متوسط بیش از ۱۰ کارت به نام شان است.

هزینه صدور کارت بانکی

هم اکنون کارمزد صدور کارت بانکی ۶ هزار تومان است، در حالی که به گفته مدیرکل اداره بانکداری شخصی بانک ملت هزینه صدور هر کارت بانکی چهار برابر کارمزدی است که بانک‌ها از مشتری دریافت می‌کنند، یعنی هر کارت بانکی حدود ۲۴ هزار تومان هزینه خواهد داشت. بررسی گزارش‌ها نشان می‌دهد که به طور متوسط سالانه حدود ۳۵ میلیون کارت بانکی صادر می‌شود. اگر قیمت تمام شده هر کارت ۲۴ هزار تومان باشد، کل هزینه لازم برای صدور این تعداد کارت در یک سال معادل ۸۴۰ میلیارد تومان خواهد شد که از این مبلغ ۲۱۰ میلیارد تومان آن را مردم پرداخت می‌کنند. اما این سوال مطرح می‌شود که با وجود این همه هزینه برای صدور کارت بانکی تاریخ انقضا در کارت‌های بانکی درج می‌شود تا بانک برای صدور مجدد دوباره زیان ببیند. مهدی فاتحی، کارشناس ارشد بانکداری دیجیتال در این باره می‌گوید: درج تاریخ انقضا دستورالعمل بانک مرکزی است و برای پرداخت‌های اینترنتی یکی از فاکتورهای امنیتی محسوب می‌شود و بانک‌ها باید به سمتی بروند که برای کارت‌های برداشت تاریخ انقضا را نامحدود بگذارند.

کارت بانکی در دیگر کشورها

در حالی که در کشور ما هنوز سالانه تعداد قابل توجهی کارت برداشت بانکی صادر می‌شود، خیلی از کشورها کارت برداشت را کنار گذاشته‌اند و از کارت

اعتباری بیشتر استفاده می‌کنند. وقتی از کارت اعتباری استفاده شود، برای این‌که اعتبار فرد افزایش یابد سعی می‌کند از یک بانک خدمات دریافت کند، به همین دلیل لزومی بر استفاده از کارت چند بانک وجود ندارد. در برخی کشورها نیز رمز وجود ندارد و حامل کارت مانند حمل‌کننده پول است. موضوع بعدی بحث کیف پول است. در کشور ترکیه کیف‌هایی مانند جاسوئیچی درست کرده‌اند و عملکرد توکن دارد. در ترکیه برای تراکنش‌های خرد از توکن و برای تراکنش‌های درشت از کارت استفاده می‌کنند. در کشورهای آسیای شرقی از موبایل و چهره استفاده می‌کنند. به این صورت که چهره و موبایل در بانک معرفی و حساب بانکی که قرار است از آن برداشت شود اعلام خواهد شد، در حالی که به گزارش جام جم استفاده از کارت در اغلب کشورها در حال کم رنگ شدن است اما هنوز در ایران از کارت برداشت استفاده می‌شود.

خطرات صدور این تعداد کارت بانکی

به منظور بررسی خطرات این تعداد کارت برای اقتصاد ایران بهتر است به گزارش تابناک درباره پول شویی قربانعلی فرخزاد نگاهی بیندازیم. قربانعلی فرخزاد کسی بود که ماشین‌سازی تبریز را خریداری کرد و زمانی بر سر زبان‌ها افتاد که ۳ میلیون دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی بابت تجهیز ماشین‌آلات کارخانه از بانک مرکزی دریافت کرده و آن‌ها را در بازار به قیمت آزاد فروخته بود و از این راه پول‌های هنگفتی را به جیب زده بود. پس از آن که وی بازداشت شد از سایر تخلفاتش رونمایی شد. به گزارش تابناک یکی از تخلفات او این بود که بنابر اظهارات نماینده دادستان و اقرار فرخزاد، فقط در بانک ملی ۲۵ حساب با گردش ۲۵۰۰ میلیارد تومانی داشت. فرخزاد تنها در روز ۲۵ بهمن ۹۶ حدود ۱۴/۵ میلیارد تومان در نظام بانکی کشور پول جابه‌جا کرده بود که طبق قوانین پول شویی کشور، غیرممکن بود و به نوعی یک رکورد در پول شویی محسوب می‌شد بنابراین یکی از معایب وجود تعداد زیاد کارت‌های بانکی در اقتصاد کشور همین مسئله فساد و اختلاس و پول شویی است. از سوی دیگر تعدد کارت‌های بانکی باعث فرار از مالیات و سخت شدن تشخیص درآمد هر فرد برای اخذ مالیات از مجموع درآمد می‌شود. همچنین تعداد بالای کارت‌های بانکی رصد حساب‌ها را مشکل و این کار را برای قاچاقچیان کالا راحت‌تر می‌کند و به راحتی پول حاصل از قاچاق کالا را می‌توانند در حساب‌های زیاد خود جابه‌جا کنند.

چه کاری می‌توان انجام داد؟

شاید تجمیع کارت‌های بانکی بتواند کار را برای رصد کردن افراد راحت‌تر کند. این طرح سال‌هاست که در حال پیگیری است، اما به سرانجام نرسیده است. مدیر وقت اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی در سال ۹۶ از آماده‌سازی بانک‌ها برای پیاده کردن استانداردهای امنیتی و صدور کارت‌های هوشمند خبر داده بود. همچنین در بهمن‌ماه ۱۳۹۹ عبدالناصر همتی، رئیس سابق بانک مرکزی در صفحه شخصی اینستاگرام خود نوشت: «بانک مرکزی، به‌منظور ایجاد تسهیل در پرداخت‌های الکترونیکی، به‌زودی از پروژه استفاده از موبایل برای انجام تراکنش‌های خرید در فروشگاه‌ها و در نتیجه حذف تدریجی استفاده از فیزیک کارت خرید رونمایی می‌کند.» اما هنوز تجمیع کارت‌های بانکی به جایی نرسیده است.

منبع: ایسنا